

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове и учебната дейност

на ас. д-р Ивайло Петров Иванов,

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност

„доцент” в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство, научна

специалност „Хореография”,

обявен в ДВ бр № 23 от 14.03.2020 от катедра „Изкуства”, Архитектурен факултет, за

нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”

Разработил: доц. д-р Росица Михайлова Йорданова, хонор. преподавател ВСУ „Ч.

Храбър”, 05 07 01 „Теория на възпитанието и дидактика” (Педагогическа

културология).

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ, бр №23 от 14.03.2020 и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра „Изкуства” към Архитектурен факултет. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс 8.3. „Музикално и танцово изкуство, научна специалност „Хореография” е подал документи единствен кандидат асистент по „Хореография” в катедра „Изкуства” д-р Ивайло Петров Иванов от ВСУ „Черноризец Храбър”. За участие в конкурса кандидатът д-р **Ивайло Петров Иванов** е представил пълен списък на своите публикации до 2020 година, общо 4 заглавия, в т.ч. 1 монография „*Техники на танца*”, 2020; 1 статия „*Специфични методи на обучението по български танц*” 2017 г., публикувана в „Известия на Съюза на учените - Варна” научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация; 2 публикации: „*Теоретични основи на развитието на обучението по български танци*” в специализирано издание в областта на изкуствата „e – Jurnal VFU” 2020 и „*Развитие на професионалното образование в училищата по изкуствата*” 2010, в сб. „*Съвременното образование в училищата по изкуствата*”, Министерство на културата, НУИ „П. Пипков”, Плевен. Прецизно са подготвени справките за художественотворческите изяви на кандидата: 2 самостоятелни творчески изяви; 5 участия в колективен продукт в областта на изкуствата; 6 проведени майсторски класове и 1 уъркшоп; справки за получените награди за творчество и изпълнение, издадени от професионални форуми и организации, благодарствени писма.

Приложени са материали от 2 национални и 2 международни научни, образователни и художественотворчески проекти.

Прегледът на публикациите, творческите изяви както и реализациите в майсторски класове, ателиета и уъркшоп убедително доказват творческата и изследователска активност и иновативност на участието на д-р Ивайло Иванов в образователното поле на професията *хореограф*. Посочените престижни национални, регионални и институционални награди, с които е удостояван, са висока оценка за неговия професионализъм както в сферата на художественоестетическите, така и в педагогическите дейности.

2. Данни за кандидата

Д-р Ивайло Иванов е завършил Средно училище „Отец Паисий“ гр. Враца с профилирано обучение по „Хореография“ (1996 - 2000). През 2004 година се дипломира във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ в бакалавърска степен на специалност „Хореограф-педагог“ със специализация „Музикална драматургия“. В периода от 2005 до 2006 завършва магистърска програма по специалност Българска народна хореография и придобива магистърска степен в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“ – гр. Пловдив. През 2015 година е зачислен за докторант във Варненския свободен университет „Ч. Храбър“, през 2018 успешно защитава докторска дисертация и придобива ОНС „доктор“. От 2007 заема щатната длъжност асистент-хореограф на академичния танцов театър във ВСУ „Ч. Храбър“. От 2009 година работи и като учител по хореография в НГХНИ „Константин Преславски“. Съчетаването на тези дейности определя специфичния творческо-педагогически профил на д-р Ивайло Иванов, който амбициозно защитава ценностите, принципите и съдържанието на съвременното хореографско образование както в средната /училищната степен, така и в бакалавърската, магистърската степени, и в майсторските класове. Представената справка на дейностите прави очевидна целенасочената взаимообвързаност между обединените от една мисия различни дейности: **преподавателската, художественотворческа, културно и образователнополитическа. Преподавателската дейност** на кандидата е богато наситена с разработването на учебни програми и методически материали по основни дисциплини, ръководства и пособия. Творческо взаимодействие характеризира работата на кандидата със студентите: консултации, включване в проекти, подкрепа на кариерното им развитие и художественотворческа изява, научно ръководство на 5 дипломанти и 7 магистри. В периода от 2015 до 2020 в реализирането на студентски проекти в Академичния танцов театър са участвали 74 студенти и са реализирани 64 студентски проекти. **Художественотворческата дейност** на кандидата обхваща участие в проекти, художественотворчески прояви (национални -12, международни-12, университетски – 29, регионални- 6, анимационни -18 и в страната-19. Общият брой е 96, на публиката – 48 750). **Културно и образователнополитическата дейност** е успешен опит на хореографа-педагог д-р Ивайло Иванов да влияе върху артикулирането на националната културна и образователна политика в частта на професионалното обучение по хореография. И в тази си дейност, като член на екипи

назначени със заповеди на Министъра на образованието и науката, той се ползва с авторитета на експерт. Неговата експертиза се гради върху иновативна теоретична основа, рефлексия върху собствения педагогически опит и интелектуална чувствителност към социалния статус на професионалния танцьор, хореограф. Аргументацията на изискванията за усъвършенстване на нормативната база, са принос на д-р Ивайло Иванов и в българската културна политика. Със своето членство в национални и регионални професионални организации д-р Ивайло Иванов успява да води перманентен диалог по проблемите на образованието, да защитава каузата и реализацията на професионалистите хореографи.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Всички публикации на д-р Ивайло Иванов са плод на търсенето на иновативни методи и подходи в съвременното професионално хореографско образование, адекватни на новите изисквания към изкуството и творчеството в условията на глобализационните процеси.

В доклада *„Развитие на професионалното образование в училищата по изкуствата”*, д-р Иванов обосновава необходимостта от съгласувани действия на различните институции свързани с управлението на професионалното образование по изкуствата – национални, регионални, локални. Познавайки функциите и дейностите на всяка една от тези институции, той формулира компетентно ключови изисквания, засягащи „опорни точки” в реформирането на конкретни дейности, които препятстват развитието на професионалното образование в училищата по изкуствата: нормативната база; активизиране на децентрализация при вземане на решения от тези, които ще ги реализират и които са пряко засегнати, т.е. съобразно принципа на субсидиарността - „на една ръка разстояние”; въвеждане на общи стандарти, единна политика и изисквания към учебните планове, учебни програми, учебни помагала по теоретични дисциплини, осъвременяване на съдържанието, с цел „да се създават предпоставки за насърчаване на самостоятелното мислене и изграждане на практически умения у учениците”. Реформирането предполага вместо налагането на административни решения на училищата, да бъде ангажирана професионалната общност на преподавателите-творци, на академичните среди и творческите организации, които в диалогични формати да дискутират и да отстояват консенсусни решения. Д-р Иванов изразява ясна визия за промените във функциите на културната и на просветната администрация, към тяхната експертна подготовка. Мобилността на преподавателите по изкуствата, която е цел на глобалната и на европейската културна политика, изисква комуникативни умения, знания за собствената и другите култури, владеене на новите технологии за комуникация. Оценявам високо позицията на д-р Иванов като активен субект на културната и образователната политика, която съпътства неговта преподавателска и творческа дейност и реално допринася за съхраняване на постигнатото и развитие на съвременно професионално образование по изкуствата в УИ. *(Национална конференция на тема: „Съвременното образование в училищата по изкуствата. Състояние и перспективи в европейски контекст”, организирана*

от Министерството на културата и Национално училище по изкуствата „Панайот Пипков”, Плевен, 2010)

Статията „**Специфични методи на обучението по български танц**” е ориентирана към „най-важните компоненти на обучението”, които притежават възпитаваща и развиваща роля. Изследвани са два учебника от средата на миналия век (Б. Цонев и С.Д. Въгларов). Стойността на прецизно направените обобщения и изводи се определя от детайлното познаване на авторите, представители на класическия догматичен модел на обучение, които основополагат взаимодействието между педагогика, дидактика и възпитание в танцовата методика. (В: Известия на Съюза на учените- Варна 1/2017).

В статията „**Теоретични основи на развитието на обучението по български танци**” е направен добросъвестен обзор на проучванията след 1944 година (автори, изследвания, учебници, монографии, сборници), които въз основа на общите дидактически принципи, създават хореографската педагогика. Д-р Иванов анализира добрата традиция на българската хореографска педагогика, която се развива „като набор от преподавателски опит в областта на професионалното обучение”, в който авторите защитават **специфични цели, методи и принципи в конкретни организационни условия**, конструират познавателното поле на хореографското обучение. С научна строгост са обособени приносите на отделните автори в теоретизирането на хореографското образование, в обосноваването на понятийния апарат, обособяването на специфични школи за обучение. За първи път д-р Иванов насочва научно-изследователските интереси към историята на обучението по български танци, предлагайки една перспективна, много добре структурирана разработка.

Монографията „**Техники на танца**” притежава научната стойност на *творческа танцова педагогика*, която обогатява познавателното поле на новоизграждащата се *педагогика на творчеството*. Д-р Иванов познава детайлно публикациите в българския и чуждия печат, съчетава умело знанието за художествените и педагогическите традиции в балета, в българското хореографско наследство и съвременните тенденции в творчеството на българските сценични танци на фолклорна основа. Защишава новата идея за обогатяването на танцовия език и образност посредством взаимодействието между класическото танцово изкуство и фолклорното направление в българската хореография. Централно място в монографията е отделено на *танцовите техники*. Заслуга на автора е детайлното, пластично представяне на формирането на танцовите техники в процеса на учебно-тренировъчната работа и по-специално на екзерсиса като „*организиран педагогически процес – съставен елемент на системата на образованието по танц*”(с.62) Прецизно са определени педагогическите цели и задачи на *учебно-тренировъчната работа* като система, която осигурява единството на *физическо натоварване, адекватна двигателно – танцова артистична активност, постигане на емоционално състояние*. Д-р Иванов не само систематизира целите, но едновременно предлагат система от качества на обучаваните, както и процеса на реализацията им. Все в тази посока е разбирането на учебно-тренировъчната

дейност като „*строго индивидуален процес*”, в който стимулирането на *мотивацията* на танцьора е първоусловие за развиване на интелектуалния, социалния, физическия, артистичния, творческият потенциал на личността на танцьора. Иновативна педагогическа идея е въвеждането на специфичния за танцовата педагогика *холистичен подход*, чиито предимства, според автора, са: „*възприемането на танцьора като специална и неповторима личност, търсеща своя уникален стил за собствена двигателно-танцова и сценична реализация*”, което изисква чувствителност към индивидуалното постижение, към *личните цели и резултати, способност да се отчита всеки положителен резултат, който дори да е с минимална стойност да се окуражава*. (с.74) Благодарение на владенето на интердисциплинарния изследователски подход, постижение на анализа е интерпретацията на *интелектуално – артистичните техники*. Богатата ерудиция позволява на автора да борави свободно с естетическите, семиотични, изкуствоведски особености, които определят интелектуално-артистичната техника като „синтез на рационалното, логически осмислено действие и ирационално – съзерцание, преживяване, удовлетворение, заразяване, афект.” Оценявам тази част от текста като сърцевинна, защото в нея се пресичат естетическото поведение на танцьора, плод на интимно, непринудено, свободно отношение и изразяване на самия себе си, влизането в роля и „разговор, внушение” с публиката чрез езика на танца. Публикациите на д-р Иванов, чийто център е професионалното хореографско образование, притежават висока научна стойност, съдържат иновативни идеи, които конструират познавателното поле на *творческата танцова педагогика*. *Терминологичната прецизност и ясният маниер на писане* са съществени достойнства на анализите. Те отговарят на академичните изисквания както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Стилът на д-р Иванов в учебно-педагогическата и художествено-творческа дейност е синоним на професионализъм, всеотдайност, преподавателска страст и отговорност за възпитание и реализиране на студентите. Неговите безспорни качества на хореограф – педагог са обективирани в утвърждаването на специалност „Хореография” във Варненския свободен университет чрез множество дейности. *Първо*, лекционните курсове по дисциплините: „Български танцов фолклор - I и II част”, „Български екзерсис”, „Теория за строежа на движенията – I част”, „Нормативно регулиране в системата на хореографското образование”, „Преддипломна педагогическа практика”, в ОКС „Магистър” – „Сценично осветление”, чиито учебни програми непрекъснато се обогатяват както в лекционната си част, така и в практическата работа със студентите. *Второ*, индивидуална работа със студентите-консултации, научно ръководство на дипломанти, подпомагане на художественотворческите изяви. *Трето*, участие в майсторски класове и летни школи. *Четвърто*, възрожденско усърдие за утвърждаване на хореографското образование в профилираните и специализираните училища по хореография. Цялостната реализация на преподавателя и хореографа д-р Ивайло Иванов е многократно високо оценявана, безспорен е неговият принос в утвърждаването на

Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” като **активен образователен център за българската хореография.**

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Публикациите на д-р Иванов съдържат иновативни педагогически идеи, които обогатяват познавателното поле на *педагогиката на творчеството*.

За първи път е защитен *холистичния подход* в танцовата педагогика както теоретично, така и като възможност за практическо реализиране със специфични принципи и задачи.

За първи път теоретично и методически е анализирано взаимодействието между *двигателното, артистично-интелектуалното художествено обучение и възпитание*. Защитена е надеждна основа на качествено *нова, творческа педагогическа система* като в центъра е поставен *екзерсисът*. Прецизирани са целите, задачите, подходите и очакваните резултати. В логиката на творческата отговорност на танцьора в сценичните изяви е представен набор от качества, които експлицират *майсторското постижение*, видяно като ключ за стимулиране на личностната мотивация.

Учебните програми, чието авторство принадлежи на д-р Иванов, ориентират студентите –днешни и бъдещи танцьори и хореографи – педагози към овладяването и прилагането на ефективни творчески методи, доказани в добрите педагогически практики.

6. Бележки и препоръки

Нямам критични бележки.

Представените материали откриват нови перспективи за бъдещите изследвания на успешния хореограф-педагог д-р Иванов в творческата танцова педагогика, което колегиално препоръчвам.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере **ас. д-р Ивайло Петров Иванов** да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление **8.3. Музикално и танцово изкуство, научна специалност „Хореография”**.

2 август 2020 г.

гр.Варна

Изготвил становището:

доц. д-р Росица Йорданова